

Steun kinderen met een handicap door samen spelen mogelijk te maken!

Samen spelen is niet vanzelfsprekend en gebeurt helaas nog té weinig. Hoe we met zijn allen het samen spelen meer kunnen stimuleren, dat stond in het thema van 'Samenspeelcultuur' centraal tijdens de derde fysieke bijeenkomst van het SamenSpeelNetwerk op 26 januari in theater De Nieuwe Regentes in Den Haag. In totaal kwam het SamenSpeelNetwerk al negen keer bij elkaar!

Het SamenSpeelNetwerk is een initiatief van Stichting het Gehandicapte Kind, Jantje Beton en 12 beloftemakers van het eerste uur. Het SamenSpeelNetwerk wordt mede mogelijk gemaakt door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

In een goed gevulde zaal, in het pand van een voormalig zwembad, kwamen zo'n 100 bezoekers op donderdagmiddag 26 januari bij elkaar. Na de netwerklunch voorafgaand aan de bijeenkomst opende dagvoorzitter Thijs de Lange de middag. Thijs heeft zelf hele goede herinneringen aan het spelen in zijn jeugd. "Dat is misschien niet direct vanzelfsprekend", vertelt hij. "Ik ben geboren met een fysieke beperking. Gelukkig heb ik hele goede jeugdherinneringen." Lachend beschrijft hij die warme dagen waarop hij met zijn driewieler door de straat racete en van het ene in het andere watergevecht belandde. Hij vervolgt: "Als ik door kinderen werd buitengesloten omdat ik 'anders' was, kwam mijn zusje altijd voor mij op. Dat ik werd buitengesloten was niet altijd leuk, maar ik heb wel geleerd om bijvoorbeeld in de rol van spelleider te kruipen, waardoor ik met alles mee kon doen en ook echt onderdeel van het spel kon zijn."

Na de korte introductie van de dagvoorzitter was het woord aan medeorganisator Ynama Wigman van Jantje Beton. "Het doel van deze dag is dat we elkaar inspireren, dat we elkaar leren kennen en dat we ervoor zorgen dat alle kinderen 100 procent welkom zijn op plekken waar gespeeld wordt. Het is belangrijk dat kinderen voor elkaar opkomen en elkaar helpen, dat ze elkaar respecteren. We zijn vandaag bij elkaar om ervoor te zorgen dat de samenspeelcultuur realiteit wordt."

Hoe agendeer je de stem van het spelende kind in de stad? Kun je als gemeente invloed hebben op de samenspeelcultuur op een speelplek? En zo ja, hoe doe je dit dan? Met dit onderwerp houdt Roberto Mahadewising, beleidsadviseur bij de gemeente Den Haag – als directeur wikip zoals hij zichzelf noemt- zich dagelijks bezig. “In Den Haag zijn zo’n 600 speelplekken. Dat is mooi, maar we willen ons vooral focussen op plekken waar kinderen met én zonder beperking echt samen kunnen spelen, zonder dat ondergronden als zand, of andere hindernissen zoals trappen en stoepanden roet in het eten gooien voor bijvoorbeeld mindervalide kinderen.” Met Stichting Voorall zet de gemeente Den Haag zich in om minimaal drie samenspeelplekken in de gemeente te realiseren. “Samen met Voorall toetsen we de behoefte in de buurt en door middel van PR, op de website van de gemeente bijvoorbeeld, promoten we de inclusieve speelplekken.”

Samen spelen op de agenda bij gemeenten

Na de keynote van Roberto droeg Thijs het stokje over aan Marianne Vorthoren van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Marianne coördineert binnen de VNG het project ‘Iedereen doet mee’. Vanuit dit project worden gemeenten ondersteund bij de uitvoering van het VN-verdrag Handicap. “Het doel van dit verdrag is het bevorderen, beschermen en waarborgen van de mensenrechten van mensen met een handicap”, vertelt Marianne. Waarom is er een apart verdrag voor mensen met een beperking? “Dat klinkt misschien vreemd, omdat in het VN-verdrag Handicap geen wezenlijk andere rechten staan dan in algemene mensenrechtenverdragen. Door middel van dit specifieke verdrag komt er extra aandacht voor deze groep.” Door de introductie van het Verdrag zijn gemeenten verplicht om extra aandacht te besteden aan lokale inclusie, waaronder spelen. “Veel gemeenten doen dit inmiddels, maar in andere gemeenten is er nog veel werk aan de winkel rondom Samen Spelen.” Met het Verdrag kan nu gestuurd worden op het prioriteren van lokale inclusie en daarmee Samen Spelen. “Dat is één van de positieve resultaten van het VN-verdrag”, stelt Marianne.

Interactieve workshops

Na het eerste plenaire gedeelte stond er een aantal deelsessies op het programma. In één van de sessies bezocht een groep deelnemers de inclusieve speeltuin, De Verademing, niet ver bij het theater vandaan. Voorafgaand aan deze excursie was het woord aan Johan Molenkamp, stadsdeelmedewerker fysiek domein bij gemeente Den Haag en betrokken buurtbewoner Karin Ramaker. Karin vertelt hoe het voor haar neefje met een beperking niet altijd even makkelijk is om mee te spelen. “Hij zit in een rolstoel en dan is het moeilijk om door zand te rijden en afstapjes zijn al helemaal onmogelijk”, stelt ze. “Omdat ik zag hoeveel pijn hem dit soms deed, besloot ik me in te zetten voor meer inclusieve speeltuinen in Den Haag. Ze zijn er wel”, weet Karin, “maar bevinden zich vooral in uithoeken van de stad.” Om haar missie kracht bij te zetten, verzamelde ze handtekeningen, zo werd er uiteindelijk geld vrijgemaakt voor meer toegankelijke speelruimtes. “Voor de inclusieve speeltuinen die we in de komende jaren willen verwezenlijken hebben we twee wensen”, zegt Karin. “De speeltuinen moeten toegankelijk zijn voor kinderen in een rolstoel en er moet aan de ouders worden gedacht. We hebben in de verschillende speeltuinen plannen gemaakt voor een aangepaste picknicktafel, zodat de ouders kunnen uitrusten en naar de spelende kinderen kunnen kijken. Wanneer de kinderen even genoeg hebben van het spelen, kunnen zij aan de verlengde picknicktafel aanschuiven.” Johan Molenkamp van de gemeente Den Haag vertelt na het verhaal van Karin over de speeltuin, die in maart 2022 is gerealiseerd en over de plannen en locaties voor nieuwe inclusieve speeltuinen.

Sal van Bochove, speelbeheerder en participatiemedewerker stadsdeel Segbroek bij de gemeente Den Haag, vertelt tijdens het bezoek aan de speeltuin De Verademing meer. “In deze speeltuin is het voor kinderen met en zonder beperking mogelijk om samen te spelen. Er loopt een soort pad door de speeltuin dat je kunt volgen, zodat je aan het einde van de route alle speeltoestellen gehad hebt.” De

speeltuin bevat een rolstoelbrug en ook speciale toestellen voor kinderen met een (fysieke) beperking.

Naast de excursie naar De Verademing waren er nog een aantal andere deelsessies. In de sessie 'Een kinderboerderij: beleving voor iedereen', vertelde Hans de Rijk, Aanjager Samen Spelen Kinderboerderijen bij Kinderboerderijen Actief, meer over zijn vooronderzoek naar inclusieve kinderboerderijen in opdracht van Fonds 1818. In zijn sessie gaf Hans een inkijkje in de aanpak van dit vooronderzoek met onder andere de vragen die leven bij medewerkers van kinderboerderijen en welke ambities er zichtbaar worden.

In de actieve workshop 'Spelen is een urban sport' namen Debbie Aarts, projectleider Velosolutions Benelux, Ilse van der Put, Senior Adviseur Inclusie en samenspelen, Floris Meijer van het Wheelchairskillteam en Inge Vos van Stichting het Gehandicapte Kind deel. Inge vertelde over het project Samen Schaatsen. Ook werden de bezoekers meegenomen in de bijzondere cultuur van skatebanen, pumtrackbanen en andere ontmoetingsplekken.

Nina van der Boon en Banoyi Zuma gaven vanuit het SamenSpeelNetwerk een workshop over hoe je impact kunt maken als beloftemaker. Een beloftemaker zet samen spelen in zijn/haar netwerk op de agenda en inspireert anderen om ook beloftemaker te worden. Het doel van de workshop was om via kennisdeling onder de deelnemers te komen tot meetbare beloftes.

Spelen is leren

De bijeenkomst werd afgesloten door het panel, bestaande uit: Ilse van der Put, Johan Molenkamp, Roberto Mahadewsing en Floris Meijer. Die laatste geeft met een team advies over toegankelijkheid voor iedereen, bijvoorbeeld met rolstoeltraingingen. In een boeiend gesprek, waarbij ook vanuit het publiek veel interactie plaatsvond, gingen de pannelleden onder meer in op de rol van de gemeente bij spelen. Een van de pannelleden concludeerde dat veel gemeenten geen speelbeleid hebben, laat staan dat dit landelijk op de agenda staat. "Spelen wordt vaak gezien als iets kinderachtigs, terwijl het juist heel nuttig en onmisbaar is voor de ontwikkeling van kinderen; spelen is leren", stelt Ilse. "Ook ouders vinden het soms lastig om spelen in het juiste perspectief te zetten. Met participatieprojecten en samenspeeldagen waar ouders met kinderen met een beperking actief voor worden uitgenodigd, wil het SamenSpelenNetwerk hier verandering in brengen", zegt Ilse.

De speelplek zien als minimaatschappij

Uit het publiek kwam een mooi voorbeeld van een speelboerderij in Zoetermeer. "De speelboerderij fungeert als het ware als 'mini-maatschappij' en omvat een zo breed en gevarieerd mogelijk programma", vertelt de bezoeker. En welke partijen zijn er dan belangrijk voor het realiseren van de echte samenspeelcultuur? Ilse: "In ieder geval heeft een Samenspeelplek een bepaalde programmering nodig, anders komt het niet van de grond." Roberto is van mening dat samen spelen pas lukt als er kinderwerkers bij betrokken worden om de verschillende doelgroepen met elkaar te verbinden. We moeten normaliseren dat iedereen mee mag doen, zonder uitzonderingen. Hier maken wij ons in de gemeente Den Haag hard voor", aldus een trotse Johan Molenkamp. Deelnemer Willem Butz van BoerPlay suggereert om iets te maken dat aan verschillende beweegbehoeftes voldoet. "Maak iets wat niet primair voor spelen bedoeld is, maar waarbij spelen wel mogelijk is. Zet het bewegen zelf centraal. Zo heeft eenieder de mogelijkheid om deel te nemen." Het panelgesprek wordt afgesloten met de quote: "Je bent nooit te oud om te spelen, je wordt juist oud wanneer je stopt met spelen."